

SENEGAL PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	15
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER	17
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	24
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	25

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

İhracat Prosedürleri ve Gereksinimleri

Senegal'de herhangi bir ihracat işlemine başlamadan önce yapılacak işlemlerin resmi bir statüye kavuşturulması önemlidir. Bu çerçevede APIX ile, özellikle de bu kurum bünyesindeki Bureau d'appui à la Création d'Entreprise (BCE) ile iletişime geçilmesi ve şirket kurulması gerekmektedir.

İhracat ve ithalat süreçlerinde, ana ön koşul, bir ithalat-ihracat kartı almaktır. Gerçek veya tüzel kişiler, "ithalat-ihracat kartı" adı verilen bir karta ve sahip olmalıdır. (Yeni gümrük kanununun 128. maddesi). İthalat-ihracat kartı, Senegal'de malların ithalat ve ihracatını yapan tüccarlara verilen bir belgedir. Özellikle gümrük kontrolü düzeyinde firma operasyonlarını kolaylaştırır. 4 yıl boyunca geçerli olup devam eden süreçte yenilenebilmektedir.

Nakliye belgeleri

Sevkiyat belgelerini oluşturan ana belgeler şunlardır:

- Ticari fatura
- Sevkiyat fiŐi
- Konşimento (B/L)
- Menşe Şahadetnamesi
- Sigorta poliŐesi

Senegal'de ihracat faaliyetinin icrası önceden herhangi bir prosedüre tabi değildir. Her gerçek veya tüzel kişi, ihracat yetkisi verilen ürünleri serbestçe ihraç edebilir. İhracat için izin verilen ürünler. Ancak altın, elmas ve diŐer tüm kıymetli madenlerin ihracı Maliye Bakanının önceden onayına tabidir. Senegal'den yapılan ihracatlar, Senegal İhracatı Geliştirme Senegal İhracatı Geliştirme Ajansı (ASEPEX) veya Sanayi MüdürlüŐü'nün menşe belgesi düzenleyerek yetkilendirmesi ile gerçekleştirilir.

İhracat formaliteleri genellikle yarım günden fazla sürmemektedir. Bazı durumlarda, kolaylaŐtırılmıŐ prosedürler, malların hemen ihraç edilmesine izin verir, bu ihracata ilişkin işlemler daha sonra resmileŐtirilir.

Menşe eşyanın ithalat vergileri ve gümrük vergileri muafiyetinden yararlanabilmesi için ithal eşyasına eşlik eden menşe belgesinin gümrüŐe ibraz edilmesi gerekir. İhracat menşe belgesinin alınması, aşağıdaki belgelerin sunulmasına baŐlıdır.

- Menşe belgesi formu;
- Ticari fatura (proforma veya nihai);
- Çeki listesi;
- Gıda ürünleri için bitki sağlığı sertifikası;
- Su ürünleri için menşe ve sağlıklılık belgesi;
- Fıstıklar için uygunluk ve paketleme sertifikaları
- CITES, korunan türler (yılan derileri, boynuzlar, filler, vb.)
- Gümrük tarafından usulüne uygun olarak imzalanmıŐ gümrük beyannamesi;

- Avrupa'ya yönelik ürünler için Genelleştirilmiş Tercih Sistemi formu.

İhracat Vergi, Resim ve Harçları

Senegal hükümeti, ihracatı kolaylaştırma ve teşvik tedbirleri başlığı altında ihracattan vergi almama stratejik seçeneğini benimsemiştir.

Önemli : Menşe belgesi ücretsiz olarak verilmektedir.

İhracat Yasakları, İzinleri, Kısıtlamaları

Senegal, bazı ürünlerin ihracatı için yasaklar ve kontroller getirmektedir. Hurda metal ve demirli yan ürünlerin ihracatı Mayıs 2013'ten bu yana yasaklanmıştır. Bu önlem, yerli sanayi için hurda metal arzını garanti etmeyi amaçlamaktadır. Bazı malların ihracatı, yetkili makamlardan izin alınmasını gerektirir. Bu ürünler; altın (finansın sorumlu bakanlık); yarı tohumları (Ticaretten sorumlu bakanlık); post ve deriler (hayvancılıktan sorumlu bakanlık); ve petrol ürünleri (enerjiden sorumlu bakanlık).

İhracat desteği ve tanıtımı

İhracat teşviki, 2005 yılından beri faaliyet gösteren Senegalli İhracat Teşvik Ajansı'nın (ASEPEX) sorumluluğundadır. ASEPEX'in faaliyetleri arasında

- Fuarlar ve atölye çalışmaları organize etmek,
- Uygun şartlarda ihracat garantisi ve krediler sağlamak (ihracat potansiyeli gösteren şirketler için)

bulunmaktadır. Serbest bölge rejimi ve 2017'den beri Özel Ekonomik Bölge (ZES) rejimi, Senegal'de ihracatı teşvik etmenin ana araçlarıdır.

İhracata uygulanan mal, hizmet ve eserlere KDV iadesi hakkı geçerlidir. İhracata yönelik satışları finanse eden finansal işlemlerden alınan faiz veya komisyonlar, finansal işlemlerden %7 oranında (standart oran % 17'dir) vergiye tabidir.

Gümrük İşlemleri

Seçilen taşıma şekline (hava, deniz veya Karayolu Taşımacılığı) göre kontrol formalitelerinin (sıhhi, bitki sağlığı...) ve taşıma ücretlerinin ödenmesinden sonra ve menşe belgesinin alınmasından sonra ihracatçı veya temsilcisi aşağıdaki belgeleri içeren bir dosya hazırlamaktadır.

- ihracat beyannamesi
- ticari fatura
- paketleme notu
- ihracat belgesi
- taşıma belgesi
- Orjinallik belgesi
- ürünlerin niteliğine göre kontrol belgesi

Gümrükleme ve malların yüklenmesi işlemleri ise aşağıdakileri gerektirir:

- bilgisayarlı süreçle DUM'un kaydı ve dosyalanması
- DUM'un ve ihracat dosyasını oluşturan belgelerin fiziksel olarak saklanması
- beyanın doğrulanması
- gerekirse malların ziyaretinin planlanması;

- Malların yüklenmesi için yükleme fişinin düzenlenmesi
- fatura işleme
- yükleme emri yerine faturanın düzenlenmesi

Kontrol adımları

Gıda ürünlerinin Senegal'e ihracatı, ürünlerin alıcısı olan ülkelerin gerektirdiği yasal ve düzenleyici hükümlere tabidir. İhracatın sıhhi kontrolü, Dakar Bitki Koruma Müdürlüğü aracılığıyla Tarım Bakanlığı hizmetleri ile sağlanmaktadır. Diğer bölgelerde ise söz konusu Bölge Müdürlüklerinin denetim hizmetleri ile ihracat kontrolü sağlanmaktadır.

İhracat ödemesi

Senegal'den yapılan mal ihracatının ürünü, değeri beş milyon milyon frankı (5.000.000 F CFA) aşığında ödeme banka aracılığıyla yapılmalıdır. ikamet ediyorsa bir aracı bankada ikamet etmelidir. Aracı, ihracatçı adına aşağıdakileri içeren bir dosya açmalıdır:

- Kur belgesi;
- ihracat sözleşmesinin bir kopyası;
- menşe belgesinin bir kopyası;
- ihracat beyannamesinin bir kopyası;
- yabancı muhabirin hesabına borç bildirimini;
- BCEAO aracılığıyla alınan transfer bildirimini

İthalat Prosedürleri ve Gereksinimleri

Gümrük tescili, prosedürleri ve gereklilikleri

Ticari başlangıç formalitelerine ek olarak, ticari amaçla malların ithalat veya ihracatını yapmak isteyen herhangi bir operatör, bir tüccarın iznine ve bir ithalatçının / ihracatçının iznine sahip olmalıdır. Bu izinler sadece Dakar'da verilmektedir. İthalatın gümrük beyannamesi için gereken belgeler menşe belgesi, bitki sağlığı sertifikası ve sağlık sertifikası içerebilmektedir. Teknik düzenlemelere tabi olan ürünler için, yetkili organ tarafından verilen bir tasdik veya sertifika beyannamesinin kabul edilebilirliğine ilişkin şartlardan biridir. İthalatçılar, mallar yüklenmeden önce ithalat beyannamesini hazırlamalıdır. Ön ithalat beyannamesi ve 3 kopya konşimentonun sunulması halinde ön ithalat beyannamesi onaylanmaktadır. Mallarda herhangi bir değişiklik, değerinde %10'dan fazla bir artış veya miktarda bir değişiklik varsa ön ithalat beyannamesi iptal edilmekte ve yeniden düzenlenmektedir. İthal edilen ürünlerin FOB değeri 5 milyon FCFA'dan fazla olması halinde, ödemenin Batı Afrika Merkez Bankası tarafından onaylı bir Senegal bankası veya finansman kurumu aracılığıyla yapılması gerekmektedir. FOB ithalat değeri 3 milyon FCFA'dan büyük veya eşitse, ihracatçı ülkeden mallar sevk edilmeden önce kontrol edilmeli ve kontrol belgesini almak gerekmektedir.

İthal veya ihraç edilen tüm mallar, gerekli doğrulamaların yapılması ve gerekirse vergi ve harçların ödenmesi (gümrükleme) için gümrüğe beyan edilmelidir.

Kim beyan etmelidir?

Mal ithal eden veya ihraç eden gerçek veya tüzel kişiler.

- Malın değeri 200.000 FCFA'ya eşit veya daha az ise: mal sahibinin kendisi.

- Değer 200.000 FCFA'dan yüksekse: kendileri için malları gümrükten çekmek için istisnai bir yetkiden yararlanan yetkili gümrük acenteleri (nakliye acenteleri) veya tüzel kişiler (şirketler).

-

Sağlanması gerekli belgeler

- Malların faturası;
- Detay notu
- Çeki listesi
- Konşimento, LTA,
- Sigorta

Not: Fatura ibraz edilmezse, gümrük servisi malların değerini değerlendirecektir. Anlaşmazlık durumunda, mal sahibi, onaylı bir uzmandan karşı değerlendirme isteyebilir.

Duruma bağlı olarak, aşağıdakiler gibi başka belgeler de talep edilebilir:

- Menşe belgesi
- Takas belgesi veya takas taahhüdü (ithalat veya ihracat)
- Kargo takip formu (deniz taşımacılığı için COSEC'e bakınız)
- Bitki sağlığı sertifikası
- Sözleşme kapsamında çevre korumasına tabi olan hayvansal veya bitkisel ürünler için CITES izni;
- Tütsüleme belgesi,
- Senatör sertifikası
- Altın için yıllık ithalat veya ihracat izni,
- Ön ithalat beyanı,
- Değerin tasdiki
- Değer öğelerinin beyanı (DEV)
- Gıda maddeleri ithalatı ön beyanı (DIPA)

DIPA zorunludur. Yetkililerin gıda ürünlerinin kalitesini kontrol etmesine izin verir.

Tüm gıda ürünleri ithalatçıları aşağıdaki belgeleri sağlamalıdır:

- İthal edilecek ürünlerin proforma faturası veya faturası
- Varsa ithal edilecek ürünlerin menşe belgesi
- Ürünün kalitesini doğrulayan herhangi bir belge (sıhhi veya sağlık sertifikası, bitki sağlığı sertifikaları, analiz sertifikaları; radyoaktivite olmayan sertifikalar; dioksin olmayan kontaminasyon sertifikaları)
- Analiz için 4 ürün numunesi

Geçici İthalat

Özel geçici ithalat (STE), gerçek veya tüzel kişilerin, belirli bir süre için, ithalat vergileri ve vergilerinin tamamen askıya alınması koşuluyla ve Gümrük Genel Müdürü'nün izniyle, belirli bir kategorideki malzemeleri ithal edebilecekleri gümrük rejimidir. Özel geçici kabul rejimine erişim koşullarını belirleyen 14 Temmuz 2015 tarihli 13717 MEFP/DGD/DRCI Kararınının 2. Maddesi kapsamında geçici ithalat yapılabilmektedir. Yeniden ihraç amacıyla geçici kabul sistemine konu ürünler gümrük vergilerine tabi değildir.

Anti-damping Uygulamaları

İthal edilen ürünlerin yerli sanayiciler üzerinde haksız ciddi zarara yol açması veya tehdit oluşturması durumunda Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması hükümlerine uygun olarak, 94-68 sayılı ve 28 Ağustos 1984 sayılı Koruma Önlemleri Kanunu hükümlerine göre koruma önlemleri uygulanmaktadır. Bu çerçevede, ithal edilen ürüne yönelik ihracatçı ülkede doğrudan sağlanmış prim veya sübvansiyon varsa telafi edici vergi, ürünün fiyatı normal değerinin altındaysa anti-damping vergisi uygulanmaktadır. Söz konusu ürünlerin normal değerinin bulunmasında, ihracatçı ülkede tüketim amaçlı benzer ürünlerin karşılaştırılabilir fiyatı veya olmaması durumunda söz konusu ürünün üçüncü ülkelere ihraç edilen en yüksek fiyatı veya üretim maliyetine eklenen karla elde edilen fiyat esas alınmaktadır. Yerli üretici, ithalatçı veya üreticilerin üye oldukları kuruluşlar tarafından yerli piyasa için zarar veya zarar tehdidi olan unsurlar şikayet şeklinde Ticaret Bakanlığı'na iletilmektedir. Ticaret Bakanlığı yeterli kanıt ve yerli sanayinin çoğunluğunu ilgilendirecek şikayeti yerinde görmesi durumunda prosedürü başlatmaktadır. Söz konusu ciddi zarar unsurunun artarak devam etmesi durumunda, koruma önlemleri, hükümetin el koyması, miktar kısıtlamaları ve kotalar şeklinde olabilmektedir.

Sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemleri

Gıda güvenliği, hayvan sağlığı, bitkilerin korunması, insanların hayvansal ve bitkisel hastalık ve ilaçlardan korunması vb. amaçlarla standart uygulamaları bulunmaktadır.

İthalatta Lisans Uygulamaları

Senegal'de aşağıdaki ürünlerin ithalatında lisans uygulaması bulunmaktadır. Söz konusu uygulamaların amacı; insan sağlığı ve güvenliğini korumaktır.

- Altın ithalatı,
- Farmasotik ürünlerin ithalatı,
- Uyuşturucu, narkotik ve halüsinasyon yapıcı ürünler vb.
- Silah ve mühimmat ithalatı

Altın; 95-778 sayılı ve 18 Eylül 1995 tarihli Karar'a göre altın ithalatında Ekonomi, Finans ve Planlama Bakanlığı'nın iznini almak gerekmektedir. Farmasotik ürünler; Söz konusu ürünlerin ithalat kısıtlamaları ticari nedenlerden ziyade sağlık nedenlerine dayanmaktadır. Söz konusu ürünleri ithal edenlerin eczacı veya laboratuvar olmaları ve sözkonu ürünlerin piyasada satış izni olması gerekmektedir. Uyuşturucu, narkotik ve halüsinasyon yapıcı ürünler vb; Söz konusu ürünlerin "National Supply Pharmacy (PNA)" tarafından kendi ihtiyacında veya sektörün ihtiyacında kullanılmak üzere ithalatı yapılabilmektedir. Silah ve Mühimmat; kara, deniz ve hava savaş silahları ve ekipmanı ithalatı yasaktır. Diğer silahların, kolleksiyon amaçlılar hariç, ithalatı için İç İşleri Bakanlığı'ndan izin almak gerekmektedir. Ayrıca, silah ruhsatına sahip olmak gerekmektedir.

Diğer Uygulamalar

Gümrük Kanunu'nun 18.maddesine göre, 14 Kasım 1991 tarihli 91-1221 nolu Kararname esas alınarak, tüm Senegal Cumhuriyeti topraklarında, ithal edilen malların kontrolü için bir program uygulamaya konulmuştur. Buna göre; Senegal'e ithal edilen mallar, sevk edilmeden önce, ihraç ülkesinde; Senegal topraklarındaki kontrol hakkı saklı kalmak üzere, uzmanlaşmış ve devletçe yetkili kılınan bir şirket (COTECNA) tarafından,

- kalite
- miktar

- fiyat
 - birim başına fiyat listesi
- açısından kontrol edilmektedir. Ancak, söz konusu Karar'ın 7. maddesinde sayılan mallar hariç tutulmuştur. Kontrol'den geçmeyen malların bazıları aşağıda belirtilmektedir.
- Altın,
 - Kıymetli taşlar,
 - Sanat ürünleri
 - Avcılık ve balıkçılıkta kullanılmayan silah ve askeri mühimmatlar,
 - Patlayıcı madde ve havai fişekler,
 - Canlı hayvanlar,
 - Dondurulmadan soğutulmuş veya dondurulmuş et, balık, sebze ve meyve gibi dayanıksız tüketim malları,
 - Bitki ve çiçekler,
 - Basılı ve çoğaltılmış sinema filmleri,
 - Günlük ve periyodik gazete ve dergiler, posta ve vergi pulları, damgalı evraklar, banka paraları, madeni paralar, çek karneleri,
 - Kişisel eşyalar,
 - Kişisel hediyeler,
 - Posta gönderileri,
 - Ticari numuneler,
 - Yabancı devlet ve uluslararası kuruluşların, hayır, eğitim, sosyal amaçlı ve kamu yararı için faaliyet gösteren tanınmış vakıf, yardım derneği vs. lerin gönderdiği yardımlar,
 - Kendi ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Büyükelçilik, Konsolosluk ve Birleşmiş Milletlere bağlı kuruluşların ithal ettikleri malzemeler.

Söz konusu Karar'ın 2.maddesinde belirtilen kontrol; özel sektör veya kamu sektörü tarafından ithal edilen, tüm malları kapsamaktadır ve tüm konteynerler için zorunlu bulunmaktadır. (F.C.L/house to house). Sevk öncesi inceleme değeri 3 milyon FCFA'ya eşit veya üzerinde olan tüm ürünlerde uygulanmaktadır. COTECNA; kalite, miktar ve fiyat kontrolü yaptıktan sonra, bir kontrol sertifikası düzenlemektedir. Malların uygun bulunmaması halinde ise, bu durum yazılı olarak bildirilmektedir. Doğrudan tüketime arz edilecek mallardan, miktarı 500.000 FCFA'dan düşük veya eşit olanlarda gümrük değeri ile ilgili beyannameye gerek bulunmamaktadır. Ancak, kabul edilmiş bir değer uygulanmaktadır. Her ithalat öncesinde, bir ithalat beyanname, yetkili şirketten kontrol sertifikası veya kararnamede yüklemmeden önceki kontrolden muaf olduğunu gösteren belgenin olması gerekmektedir.

Kambiyo Uygulamaları

İthalat ve ihracattan doğan para hareketlerine ek olarak yolcu beraberinde taşınan tüm yerli ve yabancı banknotlar ve diğer ödeme araçları kambiyo düzenlemelerine tabidir.

İthalat

İthalata ilişkin kambiyo düzenlemeleri, mal mukabili yapılan banka ödemeleri ve diğer tür ödemeleri kapsar. İthalat bedelleri sadece yetkili bankalar aracılığıyla ödenebilir. Mal bedelinin 1 milyon FCFA'yi geçmediği durumlarda ödeme Posta İdaresi aracılığı ile de yapılabilir. 12/21 5 milyon FCFA'dan daha az tutarlı ödemeler ve Frank Alanından (UEMOA) gerçekleştirilen ithalatlara ilişkin ödemeler hariç olmak üzere yapılan tüm ödemeler yetkili bankalar aracılığıyla

vesaik karşılığı yapılır. Bedelsiz yapılan ithalatlar Para ve Kredi Müdürlüğünün ön iznine tabidir. Banka transferlerinin gerçekleşebilmesi için ithalatçının iki fatura örneği, sözleşme örneği ve Gümrük İdaresince imzalan ithalat sertifikası ibraz etmek gerekmektedir.

İhracat

İhracat gelirlerinin ülkeye getirilmesi de kambiyo düzenlemelerine tabidir. Buna göre, Senegal’de mukim şahıslar, yurtdışı satışlardan elde ettikleri gelirleri Senegal’de yetkili bankalar vasıtasıyla ülkeye getirmek zorundadırlar. Bu zorunluluk, malın sevk tarihinden sonra en geç üç ay olarak tespit edilebilecek son ödeme tarihinden itibaren bir ay içerisinde yerine getirilmelidir. İhracatçı ihraç bedelinin ülkeye getirilebilmesi için yetkili bankaya ihracat sözleşmesinin bir örneği ile Döviz Taahhüt Belgesi verir.

Yolcu Beraberindeki Döviz

Yolcu beraberindeki döviz ile ilgili kambiyo uygulamaları bakımından, “mukim” ve “yabancı” ayrımı vardır. UEMOA ülkeleri vatandaşları da mukim sayılmaktadır. Mukimler, istedikleri kadar döviz veya FCFA’yı beraberlerinde ülkeye serbestçe getirebilirler. Ancak 300.000 FCFA karşılığı döviz aşan miktarları ülkeye girişten itibaren 8 gün içerisinde yetkili kurumlara beyan etmek zorundadırlar. Yabancılar, beraberlerindeki dövizin 1 milyon FCFA karşılığını aşması halinde ülkeye girişte yazılı beyan yapmak ile yükümlüdürler. Ülkeden ayrılırken mukimler, UEMOA ülkelerine istedikleri miktarda, diğer ülkelere 2 milyon FCFA değerindeki döviz serbestçe götürebilirler. Bu tutarı aşan döviz ancak seyahat çeki, onaylı çek veya diğer ödeme yöntemleri aracılığıyla ülkeden çıkarabilirler. Yabancılar, karşılığı 500.000 FCFA’yı aşmayan miktarda döviz, yabancı bankalarca kendi adlarına düzenlenen senetleri veya yabancı bankalarca düzenlenmiş diğer ödeme belgelerini serbestçe ülke dışına çıkarabilirler. Ancak 500.000 CFA karşılığını aşan dövizin kaynağının, girişte yapılan beyan ile belgelendirilmesi gerekmektedir.

Gümrük Vergileri

UEMOA ülkeleri, 1 Ocak 2000 tarihinden itibaren “ortak gümrük tarifesi “ uygulamaya başlamıştır. Üçüncü ülke menşeli ürünlerin Senegal’e ithalatında; UEMOA’nın ortak gümrük tarifesi uygulanmaktadır.

Temel gümrük vergileri aşağıdaki ürün kategorilerine göre dört farklı grupta toplanmıştır.

1. Gümrük vergisi (0) olan Kategori 0 : İlaçlar, tıp aletleri, ameliyatta kullanılan cihazlar, kitap, kağıt, gazete vb.
2. % 5 gümrük vergisi uygulanan Kategori 1 : İlk kullanım malzemeleri, hammaddeler, donanım cihazları, ara mallar vb.
3. % 10 gümrük vergisi uygulanan Kategori 2 : Yarı mamul ürünler, ara mallar vb.
% 20 gümrük vergisi uygulanan Kategori 3 : Nihai tüketim malları ve yukarıdaki kategorilerin dışında kalan ürünler. Bu temel gümrük vergileri dışında ithalatta farklı adlar altında vergi ve harçlar tahsil edilmektedir.

İç Vergiler ve Oranları

Katma Değer Vergisi: % 18 olarak uygulanmaktadır

Redevance Statistique (RS): % 1 - İstatistik giderlerini karşılamak amacıyla uygulanmaktadır.

Prelevement Communautaire de Solidarite (PSC): % 1 - Gümrük Birliği ile birlikte vergi kayıplarına uğrayan Mali, Burkina Faso gibi denize çıkışı olmayan UEMOA üye ülkelerine destek amacıyla "birlik dayanışma katkı payı" adı altında tahsil edilmektedir.

Prélèvement Communautaire (PCC): %0,5 - ECOWAS (Batı Afrika Ülkeleri Ekonomik Topluluğu) için tahsil edilen katkı payı.

Conseil Sénégalais Des Chargeurs (COSEC): % 0,2- Senegal Taşımacılar Konseyi için yapılan kesinti.

Ayrıca, TDP- taxe degressive de protection, taxe conjoncturelle a l'importation, adları altında ek vergiler de uygulanmaktadır.

Taxe degressive de protection -TDP: Ortak dış tarifeye geçilmesi nedeniyle zarar gören bazı yerel sanayi ve tarım ürünlerinin korunması amacıyla tütün mamulleri, kibrit, domates salçası, şekerleme, süt tozu, mum v.b. nihai mamullere uygulanmaktadır.

Taxe conjoncturelle a l'importation - TCI: Uluslararası piyasa fiyatlarının belirli bir eşiğin altına düştüğü zamanlarda yerel üreticileri koruma amacıyla sebze, pirinç, soğan, patates benzeri ürünlere dönemsel olarak uygulanan vergidir.

Aynı mülahaza ile bazı ürünlerde "asgari fiyat" uygulaması da bulunmaktadır. TDP ve TCI'nın söz konusu olmadığı durumlarda ürünlerin ithalatında uygulanan vergi, resim ve harçlar ile oluşan toplam mali yük aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

ÜRÜN KATEGORİSİ	GÜMRÜK VERGİSİ %	RS %	KDV %	PCS %	PCC %	COSEC %	TOPLAM MALİ YÜK %
0	0	1	18	1	0,5	0,2	20,9
1	5	1	18	1	0,5	0,2	26,8
2	10	1	18	1	0,5	0,2	32,7
3	20	1	18	1	0,5	0,2	44,5

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Senegal standartları Fransa'dan alınmıştır. Ulusal standartların mevcut olmaması halinde, uluslararası ve özellikle Avrupa standartları uygulanmaktadır. Bureau Veritas ülkede aktiftir ve standartların çoğunu oluşturmuştur. Standartların uygulanması sağlık nedenlerine dayanmaktadır. Senegal Standardizasyon Derneği (ASN), ürünlerin standartlaştırılması, kalite yükseltilmesi ve belgelendirilmesinden sorumludur. Her biri alt komite halinde düzenlenmiş 16 teknik komiteye sahiptir. Özel sektör ASN'nin karar organlarında temsil edilir ve Yönetim Kurulundaki on sandalyeden altısını oluşturur.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Önceden paketlenmiş gıda maddeleri ilgili Kodeks standardına göre etiketlenmelidir. Bazı ürünler "Vente au Sénégal" i (Senegal'de satılık) belirtmelidir. Ambalaj, paketleme, etiketleme ve markalama ile ilgili gereklilikler 7 Mayıs 1968 tarihli 68-507 sayılı Kararname hükümlerine ve Kodeks Alimentarius'daki ilgili standartlara tabidir. Endikasyonlar Fransızca olmalıdır.

Yaygın olarak adlandırılan (FRA kodu) üretim ve satışa sunma yetkisi, Senegal'de insan veya hayvan tüketimine yönelik tüm ürünlerin üretimine, işlenmesine ve satışa yönelik ambalajlanmasına izin verir. Bu yetki Ticaret Bakanlığı'nın, Tüketim ve Tüketici Güvenliği Daire Başkanlığı aracılığıyla İç Ticaret Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.

Ticaret idaresine, bölüm başkanına hitaben üretim ve tüketime sunma izni için bir başvuru yapılması gerekir. Talepte, ilgili tarafın adı ve adresi, üretim yeri, talebe konu ürünlerin niteliği, kullanılan ambalaj türü ve çeşitli şartlandırmalar belirtilmelidir.

Başvuruya aşağıdakiler eşlik etmelidir:

- Analiz için üründen 4 numune;
- Etiket ve/veya ambalajın modeli (kağıt içinde);
- Ürünün analiz sertifikası;
- Ticaret ve Kişisel Mülkiyet Kredi Siciline kayıt belgesi;
- Tüzel kişilik statüsü
- Varsa üretim süreci

Dosyanın tevdi adresi:

Tüketim ve Tüketici Güvenliği Bölümü

57, avenue Pompidou - Dakar - TEL: 33 821 49 76 adresinde bulunan Immeuble SCI

Ruhsat başvurusuna eşlik eden etiket veya ambalaj maketlerinin yasal gerekliliklere uygunluğunun değerlendirilmesi ve gerekirse gerekli düzeltmelerin yapılması için incelenmesi;

- Bakanlık tarafından onaylanmış bir laboratuvar tarafından numunelerin analizi;
- DCSC acenteleri ve bölge genelindeki harici servisler tarafından binaların teftişi;

Yetkilendirme yalnızca şu durumlarda verilir:

- Ürün güvenlik kriterlerini karşılıyorsa (mikrobiyolojik ve kimyasal kalite tatmin edici veya standartlara uygun)
- Ürünün etiketlenmesi ve ambalajı yasal gerekliliklere uygundur
- Üretim tesisleri ve çalışanlar hijyen ve sanitasyon standartlarını karşılıyorsa

Yetkilendirme bir koda göre verilir. Örnek: 999/2009/ENG

FRA lisansının geçerliliği

Kesin olarak verilen FRA yetkisi, üretim faaliyeti gerçekleştirildiği sürece geçerliliğini korur. Gerekirse, ihracat için menşe şahadetnamesi alınması için bir kabul edilebilirlik belgesi teşkil eder.

Ürünün zararlı olduğunun veya tescilli numuneye uygun olmadığının tespit edilmesi durumunda tekrar sorgulanır.

Ürünün bileşimindeki herhangi bir değişiklik, yeni bir izin talebinin formüle edilmesini gerektirir.

Ürünü içeren ambalaj veya üzerine yapıştırılan etiket, aşağıdakileri görünür ve okunaklı bir şekilde belirtmelidir:

- ürünün doğası
- ürünün bileşimi
- üreticinin adı ve adresi

- ağırlık veya hacim
- marka adı (varsa)
- üretim ve son kullanma tarihi
- FRA yetki numarası (ör.: Aut. ___/2007/FRA)

Not: Satışa sunulan ürünün niteliği, hacmi veya ağırlığı, esas nitelikleri veya menşei ile ilgili olarak alıcının zihninde karışıklık yaratabilecek herhangi bir işaret yasaktır (KHK m.7-68- 507).

Sihhi ve bitki sağlığı gereksinimleri

Yetkililere göre, bu önlemler uluslararası standartlar, özellikle Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi, Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü ve Kodeks Alimentarius esas alınarak hazırlanmaktadır. Genel bir kural olarak, gıda maddelerini ithal etmek için gıda ürünleri için bir ithalat beyanı (DIPA) gereklidir. Bu İç Ticaret Müdürlüğü tarafından düzenlenir ve yetkililere göre amacı tüketicileri korumaktır.

Vakaya bağlı olarak, verilmesi için gerekli belgeler arasında bir menşe belgesi, sağlık ve 9/21 sağlık sertifikası, bitki sağlığı sertifikası, ürünün radyoaktif olmadığı bir sertifika ve dioksin ile kontamine olmadığı bir sertifika bulunmaktadır. İthalatçı, ürünün dört örneğini sağlamak zorundadır. Test sonuçları ürünün geçerli standartlara uygun olduğunu gösteriyorsa DIPA verilir. "Hassas yapıya sahip" gıda ürünleri ve teknik düzenlemeye tabi olanlar için uygunluk analizleri zorunludur. Analizlerin maliyeti ithalatçı tarafından karşılanmalıdır. Yerel gıda endüstrisi ürünleri, tüketim için serbest bırakılmadan önce Tüketim ve Tüketici Güvenliği Bölümü tarafından kontrol edilir. Daha sonra tüketim için serbest bırakma izni (FRA izni) verilir.

Post kontroller İç Ticaret Müdürlüğü tarafından yürütülür. Bitki ve hayvansal ürünlerin ithalatı, bitkiler ve bunların yan ürünleri için bitki sağlığı izni ve hayvanlar ile bunların yan ürünleri için sihhi izin gerektirir. Bitkilerin ve bitkisel ürünlerin ithalatına, menşe ülkedeki yetkililer tarafından verilen bitki sağlığı sertifikası eşlik etmelidir; hayvanlar ve hayvansal ürünler için, menşe ülkedeki yetkili ajanslar tarafından verilen bir sağlık sertifikası ile birlikte verilmelidir. Bitki Koruma Müdürlüğü bitki sağlığı sertifikasını doğrulamakta ve ürünlerin sınırdaki kalitesini değerlendirmektedir. Canlı kümes hayvanları, yenilebilir kümes hayvanları eti ve sakatat ürünleri, kümes hayvanları ürünleri, kullanılan kümes hayvanları yetiştirme ekipmanı ve cihazlarının ithalatı 2005 yılından beri yasaklanmıştır. Bir günlük civcivlerin ithalatı için ithalatı, ihracatçı ülkedeki veterinerlik makamları kuş gribinden yoksun olduklarını onaylarlar. Karantina geldiklerinde uygulanır ve ithalatçı tarafından ödenir. Aynı şey, varışta dezenfekte edilmesi gereken yumurtadan çıkma yumurtaları için de geçerlidir. Bazı gıda ürünleri özel kısıtlamalara tabidir. Örneğin, domates salçası saf domates dışında herhangi bir bileşen içermemelidir. Et ve yenilebilir sakatatlar, sağlık sertifikasına ek olarak dioksin içermediğini belirten bir sertifika eşlik etmelidir. Genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) hareketi ve kullanımı 2009 yılında kabul edilen Biyogüvenlik Yasası tarafından yönetilmektedir. Bu tür organizmaların ithalatı ve kullanımı prensip olarak yasaklanmıştır, ancak belirli koşullar altında çevreden sorumlu Bakan tarafından yetkilendirilebilir. Yetkilendirme başvuruları Ulusal Biyogüvenlik Kurumu'na (ANB) gönderilmeli ve riskleri değerlendiren ve ANB'ye önerilerde bulunan Ulusal Biyogüvenlik Komitesi tarafından incelenmelidir.

Rekabet politikası ve fiyat kontrolleri

Prensip olarak, mal ve hizmetlerin fiyatı rekabet ile serbestçe belirlenir. Ekonomik ve sosyal nedenlerden dolayı, bazı fiyatlar düzenlenebilir. 2013 yılında bir Fiyat İzleme Komitesi oluşturulmuş ve temel gıda maddeleri için fiyat eğilimlerini izleyerek Hükümete fiyatları belirleme konusunda önerilerde bulunmuştur. 2013 yılında, yetkililer hane halkının satın alma gücünü korumak amacıyla bazı ürün ve hizmetlerin fiyatını düzenlemek için önlemler almıştır. Örneğin, aşağıdaki ürünler ve hizmetler zorunlu fiyatlandırmaya tabidir: sıradan kırık pirinç; hidrokarbonlar; bütan gazı; toplu yolcu taşımacılığı hizmetleri; Su; elektrik ve telefon. Tıbbi hizmetler için bir fiyat listesi vardır. İlaç, bazı ekmek, un ve yardımcı taşıma hizmetlerinin fiyatı onaylanmalıdır. Üreticilere temel bir gelir sağlamak için yer fıstığı gibi bazı tarım ürünleri için minimum bir fiyat vardır. Toplu karayolu yolcu taşımacılığı oranları ulaşımdan sorumlu Bakanlık tarafından belirlenir ve son olarak 2009 yılında revize edilmiştir.

Devlet Ticareti, Devlete Ait İşletmeler ve Özelleştirme

Senegal, DTÖ'ye herhangi bir Devlet ticaret işletmesi bulunmadığını bildirmiştir. Devletin çoğunluğa sahip olduğu kamu kurumları ve şirketleri, ekonominin çeşitli sektörlerinde hala önemli bir rol oynamaktadır. Devletin portföyü, Devletin azınlık sahibi olduğu halka açık limited şirketlere eklenmesi gereken yaklaşık altmış Devlete ait ve ortak girişim içerir. Devlet, ekonominin çoğu sektöründe faaliyet gösteren Devlete ait ve ortak girişimin 13'ünde çoğunluğa sahiptir.

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur: (<https://teknikengel.gov.tr/>).

Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu

çerçeve; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Senegal, Bangui Anlaşması kapsamında oluşturulan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) ve Afrika Fikri Mülkiyet Örgütü (OAPI) üyesidir. Anlaşma hükümleri, imza sahibi ülkelerdeki en fikri mülkiyet haklarını (Fikri Mülkiyet Hakları) yönetmektedir. Senegalli Sınai Mülkiyet ve Teknolojik Yenilik Ajansı (ASPIT), OAPI ile ulusal iribat yapısı olarak görev yapmaktadır. Fikri mülkiyet haklarının korunması için başvurular ASPIT tarafından merkezileştirilir ve OAPI'ye iletilir. Telif hakkı ve ilgili haklar 25 Ocak 2008 tarihli 2008-09 sayılı Kanun ve uygulama kararnamesiyle yönetilmektedir. Mevzuat, ilgili kopyaların, telif haklarının ve özel kopyaların ücretlerinin korunmasını öngörmektedir. Prensip olarak, bu ücret bakir medya ve kayıt cihazlarına uygulanır. Özel kopyalardan sorumlu komisyon henüz kurulmamıştır. Mevzuat, kültürden sorumlu ve icracıların kontrolü altında Bakanlık tarafından onaylanan kolektif bir yönetim toplumu öngörmektedir. Bu nedenle 2016 yılında Senegalli Telif Hakkı ve İlgili Haklar Yönetimi Derneği (SODAV), Senegal Telif Hakkı Bürosunun yerini alan telif hakkı ve ilgili haklar. SODAV toplanan gelirlerden finanse edilmektedir. Ana zorluk ticari kullanıcıların programlarına erişim ile ilgilidir. SODAV'ın 6,214'ü müzik olmak üzere 7,536 üyesi vardır; Görsel sanatlar için 412; Yayın için 573; ve görsel-işitsel çalışmalar için 337. WIPO'nun desteğiyle Senegal, fikri mülkiyetin (PNDPI) geliştirilmesi için ulusal bir plan hazırladı. Bu, kalkınmaya daha fazla katkı sağlamak için Fikri Mülkiyet Hakları sisteminin korunması ve geliştirilmesi için etkili bir çerçeve oluşturmayı amaçlamaktadır. Özel hedefler şunlardır: Fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlamak; ilgili haklar için daha güçlü koruma; sahtecilik ve korsanlıkla mücadelede daha etkili önlemler. Dört ana tema etrafında inşa edilmiştir: yasama ve düzenleyici yapının güçlendirilmesi; fikri mülkiyet yönetiminin güncellenmesi; ve fikri mülkiyetin işletmeler tarafından ve öğretim ve araştırma sektöründe kullanılmasının teşvik edilmesi. Sahtecilik işleri Senegal'deki en yaygın suçtur. Sahte işler bulunursa, Gümrük onları yakalar ve hakların sahibini uyarır; bu da konuyu yetkili adli makamların önüne getirebilir.

Dağıtım Kanalları

Dakar; Senegal'in ekonomik faaliyetlerin merkezi ve en büyük tüketim pazarını oluşturmaktadır. Ayrıca, diğer şehirlere mal dağıtımını ithalatçı toptancı tüccarların Dakar'daki merkezlerinden yapılmaktadır. Az sayıdaki firma (çoğunlukla Fransız ve Lübnanlı) dışında modern dağıtım ve satış kanalı kurabilen firma bulunmamaktadır. Mal satışlarının çoğu bankacılık peşin veya vadeli nakit ödemeler karşılığında malın alıcıya teslimi şeklinde yapılmaktadır. Çok sayıda küçük ölçekli toptancı ve perakendeci bulunmaktadır. Daha önce, yerli halk ile Fransız şirketler arasında arayüz olan Lübnanlı firmaların yerini özellikle, tekstil ve elektronik alanında yavaş yavaş yerli firmalar almaya başlamıştır. İthalata dayalı ürünleri satan büyük süper marketler gibi büyük perakendecilerin sayısı sınırlıdır.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Modern pazarlama teknikleri yaygın olarak kullanılmamakla birlikte pazarlama hizmetleri veren firmalar bulunabilmektedir. Tanıtım materyaller ve teknik dokümanların Fransızca

olması büyük önem taşımaktadır. Reklam ve tanıtımda, TV kanalları, radyo, gazete, dergi ve reklam panoları kullanılabilir.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Senegal’de mevcut durumda Türk firmalarının yatırımları müteahhitlik ve imalat sektöründe toplam yaklaşık 1,5 milyar dolar düzeyine ulaşmış olup söz konusu yatırımların önümüzdeki dönemde hız kazanması beklenmektedir. Ayrıca, Senegal ile Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmasının da TBMM Dış İlişkiler Komisyonu’nda onaylandığı ve Genel Kurul’a sunulma aşamasında olduğu bilgisi alınmış olup söz konusu anlaşmanın yürürlüğe girmesinin Senegal’deki Türk yatırımlarının önümüzdeki dönemde artmasına yardımcı olacağı değerlendirilmektedir.

Senegal Cumhurbaşkanı Sayın Macky SALL 2023 yılında da büyük altyapı yatırımlarının devam edeceğini açıklamış olup enerji, konut, liman, yol, hastane, su yönetimi projeleri ve lojistik yatırımlarının hız kazanması beklenmektedir.

2023 yılında Senegal’in petrol ve doğalgaz üretimine de başlaması beklenmektedir. Bu minvalde enerji projelerinin önümüzdeki dönemde hız kazanacağı görülmekte olup özellikle elektrik üretimi ve bu sektörle bağlantılı elektrik malzemeleri satışında fırsat olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan ülkenin gündemindeki bir diğer husus sosyal konut projeleridir. Ülkede konut ihtiyacının azaltılması noktasında 100.000 lojman projesi bulunmakta olup söz konusu proje Türk firmalarının takibindedir.

Bununla birlikte, İslam Kalkınma Bankası (İKB), üye ülkelerle yeni ortaklık stratejisi kapsamında Senegal’e yaklaşık 2,7 milyar dolar finansman sağlayacağını açıklamıştır. Finansman 2023-2027 dönemini kapsayacaktır. Mutabakat zaptı 27.02.2023 tarihinde Ekonomi, Planlama ve İşbirliği Bakanı Sayın Oulimata Sarr ile İKB Başkanı Sayın Muhammed Süleyman Al Jasser arasında imzalanmıştır.

Söz konusu fonun özellikle gıda güvenliğini güçlendirmeye ve tarım sektöründeki altyapıyı iyileştirmeye yardımcı olacağı ve istihdam yaratacağı, İKB Başkanı Sayın Muhammed Süleyman Al Jasser tarafından, ifade edilmiştir. Sayın Bakan Oulimata Sarr ise bu yeni ortaklık stratejisinin "Senegal'in ulusal öncelikleriyle uyumlu bir planlama aracı" olduğunu belirtmiştir (<https://comprendre.media/bid-octroie-2-7-milliards-senegal/> - 30.01.2023 tarihli haber).

Ayrıca mevcut durumda;

- Ndayene ve Bargny limanları projeleri
- Thies – St. Louis otoyolu inşası
- Mbour-Fatick-Kaolack otoyolu inşası
- Dantec Hastanesi Projesi
- Bölgesel hastanelerin renovasyonu projeleri (St. Louis,
- Tambacounda, Ziguinchor ve Kolda havaalanlarının renovasyonu öncelikli projeler olarak gözükmektedir. Ayrıca;
- BRT (Ulaştırma Projesi) kapsamında, otobüs ve otobüs elektronik sistemleri modernizasyonu ihtiyacı doğabilecektir.

- Dakar-Tambacounda tren yolunun modernizasyonuna yönelik Senegal makamlarının finansman arayışı sürmekte olup ilgili bakanlıkça önem verilen projeler arasında yer almaktadır.

Tarım ve Hayvancılık

Senegal ekonomisi esas olarak aktif nüfusun %60'ından fazlasını istihdam eden tarım sektörüne dayanmaktadır. Bu bağlamda, Senegal, Gelişmekte Olan Senegal Planı'nda (PSE), PRACAS bileşeninde (Programme d'accélération de la cadence de l') tanımlanan politikalar aracılığıyla tarımsal üretim tabanını iyileştirmek, güçlendirmek ve modernize etmek için önemli programlar uygulamıştır. Tarım sektörü programı, diğer hedeflerin yanı sıra pirinçte kendi kendine yeterliliği hedeflemektedir.

Bol su kaynakları ve tarımsal üretime uygun ekilebilir araziler sayesinde, Senegal tarımının potansiyeli, özellikle tahıl ve bahçecilik sektörlerinde öne çıkmaktadır.

Senegal'de tarım esas olarak, yaklaşık 4 milyon hektar (ülkenin yüzölçümünün %19'u), ekolojik bölgeye eşit olmayan bir şekilde dağılmıştır. Tarımsal gelişme, bu arazinin yılda yalnızca %65'ini, yani yaklaşık 2,5 milyon hektarı kapsamaktadır. Ayrıca, bu arazinin %98'inin yağışlı koşullarda ekilmesi, iklimsel tehlikelere yüksek oranda maruz kalan bir tarımsal faaliyete yol açmaktadır.

Tarım, gıda güvenliği ve yüksek değerli pazarlara önemli ihracat akışları sağlayan rekabetçi bir tarımın geliştirilmesi için kalkınma politikasının en önemli unsurlarından birisidir. Spesifik olarak, bahçecilik alanı -meyve ve sebze- mevcut bağlamda, büyüme ve katma değer yaratma açısından en iyi fırsatı sunmaktadır.

Gıda, endüstriyel ve bahçe tarım ürünleri yelpazesi geniştir. Yerkıstığı ve yağlı tohumlar, pirinç, tahıllar (mısır, darı, sorgum), soğan, endüstriyel domates, bahçecilik ihracatı vb. bulunur.

Bununla birlikte, Senegal Hükümeti tüm paydaşlarla birlikte, tarımsal yatırımlarını, Senegal için son derece stratejik olan pirinç, soğan, yerkıstığı ve mevsim dışı meyve ve sebzelerde, yoğunlaştırmayı ve artırmayı amaçlamaktadır.

Amaç, "Origin Senegal" ürün çeşitliliğinin genişletilmesi yoluyla orta vadede 200.000 tonun üzerinde meyve ve sebze ihracat hacmine ulaşmaktır. Özellikle Senegal bahçeciliğinin bir diğer amacı da bahçe ürünlerinde ulusal kendi kendine yeterliliğe katkıda bulunmaktır.

Senegal'in tarımda, özellikle de sezon dışı ihraç edilen bahçecilikte rekabet gücünü olumlu etkileyen hususlar;

- Senegal Nehri Vadisi'ndeki hidro-tarımsal gelişmeler ve ekipman ve altyapıya özel yatırımların artması
- Agro-ekolojik koşullar, üç hasat mevsiminin gelişmesine çok elverişlidir
- Ana ihracat pazarlarına göre avantajlı coğrafi konum
- Ülkenin kıyı şeridinde (Littoral ve Senegal Nehri Vadisi) çok elverişli okyanus iklimi
- Tahıl ve bahçe bitkileri için uygun çeşitli toprak türleri;

- Ülkenin bazı bölgelerinde kullanılan önemli su potansiyeli: 1000 kişi başına 385 hektara eşdeğer 4 milyon hektar ekilebilir arazi, dünya ortalaması 1000 kişi başına 86 hektar;
 - 35 milyar m3 yenilenebilir yüzey suyu ve 4 milyar m3 yeraltı suyu;
- Tarım sektöründe önümüzdeki dönemde gerçekleşmesi beklenen yükseliş ivmesinin tarım makinaları, tarım kimyasalları talebini de artırması beklenmekte olup bu çerçevede söz konusu sektörlerde de Senegal'in potansiyel barındırdığı değerlendirilmektedir.

Sanayi

Söz konusu ülkede mobilya üretimi oldukça kısıtlı düzeydedir. Mobilya ihtiyacı ağırlıklı olarak ithalat ile karşılanmaktadır. Yerel düzeyde üretim, mikro ölçekli ve el işçiliğine dayanmaktadır. Son dönemde seri mobilya üretimine yönelik dış yatırımlar artmaya başlamıştır. Artan konut ihtiyacı ve bununla birlikte artan konut projeleri, mobilya ve dekoratif mobilya ihtiyacını artırmaktadır.

Ülkede tekstil imalat sanayi mevcut durumda sektördeki iç talebi karşılamaya yetmemekte, kalan talep ithalat ile karşılanmaktadır. Bu çerçevede, özellikle ülkede yaşayan kişilerin gelir durumuna uygun ürünlerin ihracatı çerçevesinde önemli düzeyde potansiyel bulunmaktadır. Kozmetik sektörüne ilişkin olarak Senegal ve Türkiye arasında temaslar hızlanmaktadır. Kozmetik ürünlerin yer aldığı 33 no.lu GTIP Türkiye'nin Senegal'e ihracatında ilk 10 ürün arasında (10.sırada) yer almaktadır. Dörtlü GTIP bazında ise 3303 "parfümler ve tuvalet suları" ihracatı, en fazla ihraç edilen ürünler arasında 23.sırada yer almaktadır. Senegal "Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları" ihracatı gerçekleştirdiğimiz 197 ülke arasında 30. sırada yer almaktadır. Diğer taraftan, 2021 yılı Ekim ayı içerisinde kozmetik sektörünün de içinde bulunduğu bir heyet İstanbul Ticaret Odası'nda B2B etkinliğine katılmışlardır.

Söz konusu sektörde Senegal'in Dünya'dan 33 no.lu GTIP (Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları) ithalatına bakıldığında, 2020 yılında toplam 52,5 milyon dolar ithalat gerçekleştirmiştir. Türkiye, Trade Map verilerine göre 4,5 milyon dolar ithalat ile 3. Sırada yer alırken, Fransa 17 milyon dolar ile birinci, Almanya 5,2 milyon dolar ile ikinci sırada yer almaktadır. Dolayısıyla Türkiye Senegal pazarında önemli bir pazara sahip konumdadır. Türkiye'nin de içinde yer aldığı ilk üç ülkenin toplam pazar büyüklüğü yaklaşık 27 milyon dolar olup kalan 25 milyon dolar değerindeki pazar diğer ülkeler arasında paylaşılmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye'nin ihracat potansiyeli söz konusu sektörde önemli düzeydedir.

Hizmetler

Senegal, BİT ile ilgili faaliyetlerin geliştirilmesi için uygun bir ortam sunmaktadır. Ülke, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı bir büyüme ve modernleşme politikası uygulamaktadır. Bugün Senegal'de, yaklaşık 13.000 kilometrelik fiber optik döngüsüne ve 215.5 Gb/sn (2021) kullanılabilir uluslararası bant genişliğine sahip %100 sayısallaştırılmış bir telekomünikasyon ağı mevcuttur.

Senegal, kendisini BİT ve tele-hizmetler açısından Sahra altı Afrika'da giderek daha fazla lider olarak konumlandırmak istemektedir. Hindistan, Fas, Mauritius ve Tunus gibi birçok

gelişmekte olan ülke gibi, Senegal de birkaç yıldır BİT ve tele-hizmetler sektörünü aktif olarak desteklemektedir.

Senegal, BİT'e dayalı bir büyüme ve modernizasyon politikası uygulamış ve telekomünikasyon altyapısını modernize etmek için önemli yatırımlar yapmıştır.

- Yıllık sektör büyümesi %20'nin üzerindedir
 - Ülke genelinde %100 sayısallaştırılmış genişbant ağı ile geniş bir ürün yelpazesi (ADSL, Frame Relay, ISDN, VSAT vb.)
 - Afrika Kıyısından Avrupa'ya (ACE), Batı Afrika'ya hizmet veren ve Sonatel-Orange dahil 20 operatörden oluşan bir konsorsiyuma ait 17.000 kilometre uzunluğunda bir denizaltı kablosu: 1. segmentte 200 Gbit/sn ve 2. ve 3. segmentlerde 160 Gbit/sn başlangıç kapasitesi. maksimum kapasite 5,12 terabit/
 - Atlantis 2: Portekiz, İspanya, Senegal, Yeşil Burun Adaları, Brezilya ve Arjantin'i birbirine bağlayan 20 Gbit/sn
 - SAT-3/WASC/SAFE: 120 Gbit/sn, Avrupa, Afrika ve Asya'yı birbirine bağlar
 - GLO-1 (Globacom-1), Batı Afrika kıyıları boyunca uzanan, Büyük Britanya'yı Nijerya'ya bağlayan, maksimum 2,5 terabit/s kapasiteli bir denizaltı kablosu.
 - 215.5 Gb/s'de uluslararası bant genişliği
 - Intelsat'ın 355,5° uydusuna işaret eden uydu iletişim merkezi
 - Intelsat'ın 328,5° uydusuna işaret eden VSAT hizmetleri sunan merkez
 - Ülke genelinde 12 953 km fiber optik döngü ile %100 sayısallaştırılmış telekomünikasyon ağı
 - Ulusal IP ağı ve 64 Kbps'den 2 Mbps'ye özel bağlantılar
 - 2007'den beri tüm bağlantılarda 2.5 Gb sistemlerin genelleştirilmesi
 - 2008'den beri tüm departman başkentlerinde (ADSL) geniş bant
 - %100 GSM ve CDMA kapsamı
 - Piyasada 3 büyük telekom operatörünün bulunması
- sektörün olumlu yanları olarak öne çıkmaktadır.

Bununla birlikte ulaştırma, haberleşme sektörü teknolojileri de sektörde potansiyel barındıran sektörlerdir.

Karşılaştırmalı üstünlükleri

- Elektronik para transferi ve ödeme yoluyla finansal çözümler
- Mikro sağlık sigortası ve dağıtım ağlarının entegre yönetimi için mikro iş çözümleri
- İş Süreçleri Dış Kaynak Kullanımı (BPO) veya bir şirketin iş süreçlerinin dış kaynak kullanımı (müşteri ilişkileri, uzaktan veri girişi, veri işleme vb.)
- BT mühendisliği (üçüncü taraf uygulama bakımı, sistem entegrasyonu, özel uygulama geliştirme, mobil bankacılık vb.)
- İletişim Merkezi (Telemarketing, Yardım Hattı, Uzaktan teknik destek vb.);
- Dijital Teknoloji Parkı (PTN): Diamniadio kentsel bölgesinde 25 hektarlık kapalı bir alan üzerine inşa edilmiş, yeniliğin teşvik edilmesi ve dijital hizmetlerin geliştirilmesi, istihdam yaratılması için ilk bölgesel platform;
- Dijital aktivite merkezleri (Digipôles): Dakar, Thiès, Saint-Louis, Bambey ve Ziguinchor üniversitelerinde

Son on yılda, Senegal, müşteri ilişkileri ve katma değerli BT hizmetleri için dış kaynak kullanımı için değerli bir destinasyon haline gelmiştir. Uluslararası alanda giderek daha iyi tanınmaktadır.

Senegal'deki BİT ve tele hizmet pazarı, sesli ve sesli olmayan hizmetlerden üçüncü nesil mobil iletişime kadar her segmentte giderek daha rekabetçi hale gelmektedir.

Çeşitli sektörlerde (tarım, sağlık, eğitim, finans, istihdam, yönetim ve ulaşım) hizmet sunumunu iyileştirmek için çeşitli mobil uygulamalar geliştirilmektedir. Örneğin tarım sektöründe, tarımsal değer zincirlerinin verimliliğini artırmaya yardımcı olmak için Senegal'de "mAgri" adlı bir mobil araç geliştirilmiştir.

Ayrıca, elektronik para hizmetlerinde veya mobil bankacılıkta, müşterilerin bankacılık hizmetlerine erişmesini sağlayan interaktif çözümler bulunmaktadır. Mobil bankacılık ve mobil para transferleri gibi yenilikçi hizmetler, mobil bankacılık ve mobil ödemeler giderek yaygınlaşmaktadır.

Senegal, Yükselen Senegal Programı kapsamında altyapı üstyapı projelerine büyük önem vermektedir. Bu çerçevede birçok büyük proje hayata geçirilmektedir. Son olarak Dakar'da büyük bir liman inşaatı daha yapılacaktır. Ayrıca, Dakar ve Dakar'ın dışındaki bölgelerde yol, hastane, hidrolik ağlar, içme ve sulamada kullanılmak üzere su arıtım tesisleri gibi ihtiyaçlar bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Dakar'da bulunan Diamniadio bölgesi, önümüzdeki yıllarda şehirleşmenin bu yöne doğru artacağı bir bölge olarak planlanmaktadır. Bu çerçevede söz konusu bölgede konut, iş yeri, kongre merkezi, altyapı, üstyapı işleri gibi projelerin artması beklenmektedir. Bu çerçevede ayrıca sosyal konut projeleri de mevcut hükümetin öncelikleri arasındadır.

Yapı malzemeleri sektörü kapsamındaki ürünler de ağırlıklı olarak ithal edilmekte olup artan müteahhitlik projelerine paralel olarak potansiyel barındırmaktadır.

Madencilik

Senegal'de madencilik sektörü özel yatırımcılar için önemli bir potansiyele sahiptir. Fosfatlar, altın, zirkon ve endüstriyel kireçtaşları dışında, madencilik potansiyeli büyük ölçüde yeterince kullanılmamaktadır.

Senegal Hükümeti, sektördeki çeşitli oyuncularla istişare ve yakın işbirliği içinde, madencilik faaliyetlerinin performansını iyileştirmeyi, ulusal ve yabancı yatırımcıları çekmeyi ve her şeyden önce gelir getirebilecek ulusal üretimi garanti etmeyi amaçlayan bir madencilik politikası geliştirmiştir.

Tüm maden kaynaklarını geliştirmek için Senegal, özellikle yabancı madencilik yatırımlarını geliştirmek için sektörü dışa açma konusunda geniş bir politika benimsemektedir.

Maden kaynakları açısından, Senegal geleneksel olarak 1940'lardan beri fosfat kullanımıyla bilinmektedir.

Senegal, çeşitli mineral kaynakları ile zengin bir yer altı kaynağına sahiptir.

- Değerli metaller (altın ve platinoidler);

- Baz metaller (demir, bakır, krom, nikel);
- Endüstriyel mineraller (fosfatlar, endüstriyel kireçtaşı, tuzlar vb.);
- Ağır mineraller (zirkon, titanyum, vb.);
- Süs taşları ve yapı malzemeleri. Demir ile ilgili olarak, demir yatakları dört ayrı alanda yer almaktadır ve kanıtlanmış rezervlerin 750 milyon tondan fazla olduğu tahmin edilmektedir. Bu alanlardan biri, ülkenin güneydoğusundaki, yıllık 15 ila 25 milyon ton demir cevheri üretimi içeren Falémé projesine ev sahipliği yapmaktadır. Gelişimi, Bargny cevher limanı ile yeni yol ve liman altyapılarının oluşturulması ile entegre edilmiştir.

Senegal tortul havzası ayrıca zirkon, titanyum, endüstriyel kireçtaşları, atapulgit, turba, doğal gaz vb. gibi diğer kaynaklar açısından da zengindir.

Tüm bu maden kaynaklarını geliştirmek için Senegal, sektörü özellikle yabancı madencilik yatırımlarını geliştirmeye açma konusunda açık bir politika izlemiştir.

Sundukları çeşitli fırsatlar göz önüne alındığında, Senegal'in ağır mineralli kumlarına olan ilgi hızla artmaktadır. Atlantik kıyısı boyunca uzanan kum tepeleri, gerçekten de zirkon gibi endüstriyel minerallerin ve titanifer ve ilmenit minerallerinin önemli yataklarıdır.

Ülkenin doğu kısmı, bazıları sömürülmekte olan önemli maden kaynaklarıyla doludur. Yapılan maden arama ve jeolojik haritalama çalışmaları, aşağıdaki metalik ve metalik olmayan cevher endekslerini ortaya çıkarmıştır: platin, krom, gümüş, manganez, endüstriyel killer, süs taşları vb.

Doğu Senegal ayrıca birkaç milyon metreküp olduğu tahmin edilen önemli kaliteli mermer rezervlerine sahiptir. Altı (06) çeşidi bulunan bu mermerler ağırlıklı olarak Ndébou, Bandafassi ve Ibel'de bulunmaktadır.

Ülke, basit, açık, şeffaf, esnek, rekabetçi ve ayrımcı olmayan bir yasal ve düzenleyici çerçeve aracılığıyla yatırıma elverişli bir ortam yaratmış ve hem geleneksel fosfat sektörlerinin hem de çimento fabrikalarının toparlanması ve geliştirilmesi için yatırımcıları çekebilmiştir.

Yalnızca fosfatlar için, rezervleri 500 milyon ila 1 milyar ton arasında olduğu tahmin edilen Senegal, dünya çapında ilk on fosfat üreticisi arasında yer almaktadır.

Senegal, Thiès bölgesindeki Taïba'nın büyük kireç fosfat yataklarının işletilmesiyle, dünyadaki ana fosfat üreticilerinden biri olmuştur.

Senegal toprakları çok çeşitli mineral zenginlikleri barındırır: demir, altın, bakır, turba, bakır, krom, alümina fosfatlar, seramik ve endüstriyel killer (atapulgit), süs taşları (mermer, granit vb.), ağır kumlar (ilmenit, zirkon), rutil), ekstra silisli kumlar (cam kumu), diyatumlu toprak, kaya tuzu vb.

Senegal önemli bir madencilik potansiyeline sahiptir, ancak şimdiye kadar sektöre yalnızca fosfatlar ve türevleri (asitler ve gübreler), yapı malzemeleri (taş tuğla, çimento, kil, agregalar, alçıtaşı, kum ve çakıl) hakim olmuştur.

Senegal Hükümeti, Maden Kanunu çerçevesinde, servet üreten bir madencilik sektörünün gelişmesine izin veren teşvik tedbirlerini uygulamaya koymuştur:

- Özellikle Matam'ın fosfat yataklarının kullanılması ve gübre üretimi sayesinde fosfat sektörünün gelişimi
- Entegre Falémé demir projesi
- Yerüstü madenlerinin aranması ve işletilmesi
- Cevher trenlerinin işlenmesi, taşınması ve yüklenmesi
- Demiryolu hatlarının rehabilitasyonu
- Bargny'de bir cevher limanı inşaatı
- Kédougou bölgesindeki altın madenciliğinin ve Grand Côte'deki zirkon madenciliğinin hızlandırılması
- Sosyal ve ekonomik kalkınma için gerçek bir fırsat haline getirmek için zanaatkar madenciliğinin teşviki. Bu projelerin gerçekleştirilmesi, gerçek bir bölgesel madencilik merkezinin kurulmasıyla kolaylaştırılacak ve Senegal, Batı Afrika bölgesindeki madencilik hizmetleri için referans alanı haline gelecektir.

Enerji

Senegal'in ülkedeki imalat sektörünü canlandırma yönündeki iradesi, özellikle enerjinin temini ve sürekliliğinin sağlanması hususlarını ön plana çıkarmaktadır. Diğer taraftan, temiz enerji kullanımının özendirilmesi ve ülkenin bu konudaki üretim potansiyeli göz önüne alındığında güneş enerjisi panelleri ihracatı, yatırımı ile enerji üretimi ve dağıtımı konusundaki girişimlerin potansiyel barındırabileceği değerlendirilmektedir.

Senegal'in 2023 yılı sonunda petrol ve doğalgaz üretimine başlaması beklenmekte olup söz konusu enerji kaynaklarının yaklaşık %90'ının ihraç edilmesi geri kalan kısmının ise ülke enerji ihtiyaçları kapsamında kullanılması planlanmaktadır. Bu kapsamda enerji ve enerji ile ileri ve geri bağlantılı sektörlerde önümüzdeki yıllarda ciddi bir potansiyel söz konusudur. Kırsal bölgelerin elektrifikasyonu kapsamında da önümüzdeki dönemde yatırımlar olacağı ön görülmektedir. Bu çerçevede enerji, elektrik ve elektrik malzemeleri ihracatına yönelik ciddi bir potansiyel söz konusudur.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

İş yapma kolaylığı endeksinde 2020 yılında Senegal 190 ülke arasında 123. Sırada yer almaktadır. Bu sonuca göre Senegal bir önceki yıla göre aynı sırada yer almıştır. Senegal'in son yıllarda yatırım ortamındaki iyileşme, öncelikle ön duruşmalar için daha katı kurallar getirmesi ve ticari anlaşmazlıkları çözmek için harcadığı zamanı azaltmasından kaynaklanmaktadır. Senegal'de sözleşme geri dönüş süresi 650 güne düşürülmüştür. Son olarak, bir şirketin kuruluşuna ilişkin noterlik ücretlerindeki ve mülkiyet devir maliyetlerindeki azalışta ülkenin yatırım ortamının iyileşmesini mümkün kılmıştır. Senegal'in geçtiğimiz yıl ortaya koyduğu reformlar, Sahra altı Afrika'da Malavi, Cibuti, Zambiya ve Nijerya ile birlikte en reformist 5 ülkeden biri haline getirmiştir. Dünya Bankası Doing Business raporunda yer alan 10 adet enkese göre Senegal'in en başarılı olduğu endeks İş Kurma Endeksidir. Bu endekste Senegal 60. Sırada yer almıştır. Bunun haricinde haciz çözümleme endeksinde de 96. Sırayı alarak görece başarılı olmuştur. Senegal'in en başarısız olduğu konular ise 166. Sırada yer aldığı vergi ödeme endeksidir. Endeks değerlerini dikkate alındığında Senegal'in iş kurma endeksinden Sahra Altı Afrika ülkelerine göre oldukça iyi bir durumda olduğu düşünülmektedir.

Para Kullanımı

Senegal'de para ve para benzeri (Kredi Kartı, Çek Kartı) kullanımında herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Para birimi, Batı Afrika Parasal Birliği (UEMOA)'nin ortak para birimi olan FCFA (Franc Communauté financière africaine)'dir. Daha önce Fransız frangı'na sabitlenmiş olan FCFA bugün 1Euro=655 FCFA üzerinden Euro'ya sabitlenmiş bulunmakta ve konvertibilesi Fransa Hazinesi tarafından sınırsız olarak garanti edilmiş bulunmaktadır.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Türkiye ve Senegal birbirlerinin vatandaşlarına karşılıklı olarak vize uygulamaktadır. Senegal'e giriş vizesi Senegal'in Ankara'daki Büyükelçiliği veya İstanbul'daki Fahri Konsoloslğundan temin edilebilmektedir. Türkiye'ye iş amaçlı seyahat edecek Senegal vatandaşlarının vize alabilmesi için Türk firmasının davet mektubunun Dakar Büyükelçiliğimize iletilmesi gerekmektedir. Resmi tatil günleri ve bayramlar 1 Ocak Yeni Yıl, 4 Nisan Milli Gün ve 1 Mayıs işçi bayramının dışında Ramazan ve Kurban Bayramı Hz. Muhammed'in doğum gününde (Tamkharit) birer gün, Nisan ayının ikinci veya üçüncü Pazartesi günü Paskalya, Paskalya'dan 40 gün sonra İsa'nın göğe yükselişi (Ascension), Ascension sonrası ikinci Pazartesi Pentecote, 15 Ağustos Assomption, 1 Kasım ölümler günü (Toussaint) ve 25 Aralık Noel.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

1. Kollektif Şirket:

- Tüm ortaklar tacirdir.
- Şirketin borçlarından müteselsilen ve sınırsız sorumludurlar.

2. Adi Komandit Şirket:

İki tür ortak vardır.

- Müteselsilen ve sınırsız sorumlu, bir veya birden çok sayıda ortaklar: komandite ortaklar.
- Kendi payları kadar sorumlu bir veya birden çok sayıda ortaklar: komanditer ortaklar

3. Limited Şirket

- Ortaklar sadece şirkete verdikleri katkı payı kadar sorumludurlar.
- Hakları sermaye paylarıyla temsil edilir.
- Sermaye en az 1 000 000 F CFA olmalı ve 5000 F CFA'lık eşit paylara bölünmelidir.

4. Anonim Şirket

- Ortaklar şirket borçlarından, sadece şirkete verdikleri katkı payı kadar sorumludurlar.
- Hakları sermaye paylarıyla temsil edilir.
- Sermaye en az 10 000 000 F CFA olmalı ve asgari 10 000 F CFA lık paylara bölünmelidir.

5. Ortaklık:

- Ticaret siciline ve menkul kredi örgütüne kayıtlı değildir.
- Tüzel kişiliği yoktur.
- Tanıtımı-duyurusu yapılmamıştır.

6. Societe de fait

- İki veya daha çok kişi (gerçek veya tüzel) bir şirket kurmadan ortak gibi davranırlar veya tanınmayan bir şirket kurarlar.
- Şirket hukuki olarak tanınırsa, kollektif şirket kuralları uygulanır.

7. Ekonomik çıkar grubu

- Üyelerinin ekonomik faaliyetlerini geliştirmek için, belli bir süre için varlıkların işletilmesidir.
- Paraya çevirme işlemi ve kar dağıtımı yoktur.
- Sermaye zorunlu değildir.

Şirket Kurma Prosedürü

Şirket iki veya daha fazla sayıda olan kişilerce kurulur. Yapılan bir sözleşme vasıtasıyla maddi veya maddi olmayan varlıklar şirketin faaliyetlerinde kullanılır. Elde edilen kar veya gelir ortaklarca paylaşılır. Ortaklar, ayrıca, sözleşmede belirlenecek koşullarda, ortaya çıkacak zarara katkılarda bulunacaklarını taahhüt ederler. Şirket, tek bir kişi tarafından da kurulabilir. Buna tek ortaklı şirket denir.

Ortak olabilmek için aşağıdaki hususların gerçekleşmemiş olması gerekmektedir.

- Bir mahkeme veya ticari kuruluş tarafından verilen bir men cezası almak veya, genel haklara karşı suç işleyip hapis cezası almış olmak veya, mal ve mülke karşı suç işleyip en az 3 ay hapis cezası almak veya, ekonomik ve mali suç işlemiş olmak.
- Ehliyetsizlik: yaşı küçük olanlar ve ehliyetsizler kendi katkı paylarından fazla olan borçlara karşı sorumlu olacaklarından ortak olamazlar.
- Yasalara göre ortak olamayacak olanlar :
 - a. Kamu kuruluşu ve şirketlerinde çalışan memur ve personel
 - b. Bakanlık ve yargı mensupları
 - c. Hesap uzmanı ve yetkili muhasebeciler, polis komiserleri, hukuk danışmanları ve deniz simsarları.

Şirket kurulurken ortakların şirketin statüsünü oluşturmaları gerekmektedir.

- Noter tasdikli veya kabul edilen her hangi bir mühüre göre yapılır. Ortakların kendi aralarında yaptıkları sözleşme de kabul edilir.
- Statü belirlenirken aşağıdakiler belirtilmelidir:
 - a. Şirket türü
 - b. Şirket ismi ve gerekirse kısaltmalar
 - c. Faaliyet sektörü ve şekli
 - d. Merkezi
 - e. Yaşam süresi
 - f. Sermaye koyan ortakların kimliği, sermaye miktarı ve herbiri için sermaye payı miktarı
 - g. Gayrimenkul getiren ortakların kimliği, garimenkul değeri ve herbiri için sermaye payı miktarı
 - h. Özel avantajlara sahip ortakların kimliği ve avantaj türleri;
 - i. Sermaye miktarı;
 - j. Sermaye pay sayısı ve tutarları, gerekirse çeşitleri;
 - k. Kar dağıtımı, yedek ayırımı ve tasfiye karın dağıtımıyla ilgili koşul ve yöntemler
 - l. İşletim şekli

Kayıt ve İlan

- Kurallara uygunluk beyanı veya noterde tasdik. Kurucular ve idareciler ticaret kütüğü ve menkul kredisine şirketin yasal olarak kurulduğunu ve yapılan tüm işlemleri beyan etmelidir.
- Ortaklık hariç, tüm şirketler ticaret kütüğüne ve menkul kredisine kayıt olmalıdır. Kayıt işlemi yapıldıktan sonra sonra tüzel kişilik kazanılır.
- Tüm formaliteler yapıldıktan sonra ve 15 günlük sürenin sonunda, resmi gazetede ilan edilir.

Şirket Kuruluşu kurallarına uygun olmayan durumlar

- Kurucular, Genel Müdür veya idareci tarafından, bir anonim şirketin kütüğe kayıt olmadan önce sermaye payları tedavüle çıkarıldığında veya, yasa dışı bir şekilde kütüğe kaydı olursa veya şirket uygun olmayan şekilde kurulursa sermaye payları tedavüle çıkarıldığında kural dışı hareket edilmiş olunur.
- Ceza durumları:
 - a. Şirket veya sermayesi ile ilgili kasten yanlış beyanda bulunanlar ;
 - b. Notere veya statüyü imzalayacak şahsa kasten sahte ortak listesi, sahte belge ve mülk beyanında bulunmak ;
 - c. Kasten var olmayanı beyan eden kişiler;

- d. Katkı sağlayabilmek veya ortak çekebilmek için sahte kimlik ve şahısları beyan edenler;
- e. Gayrimenkul katılımda bulunup gerçek değerinden daha yüksek bir değer beyan edenler.

Ceza alabilir:

- a. Nama yazılı hisse senedini tedavüle çıkarılana kadar ciro edenler.
- b. Ciro edebilme dönemi gelmeden katkı paylarını ciro edenler;
- c. Parasal payların ¼ ödenmeden o payları ciro edenler;

Sigorta

Senegal sigorta piyasası 27 sigorta şirketinden oluşmaktadır. 18 şirket mal ve zayi sigortası sunmaktadır. Dokuz şirket ise hayat sigortası yapmaktadır. Senegalli Reasürans Şirketi (SENRE), reasürans hizmetleri sunan tek şirket olarak faaliyet göstermektedir

Bankacılık Mevzuatı

31 Aralık 2016 tarihinde Senegal'de 24 ticari banka ve 3 finansal kuruluş olmak üzere 27 bankacılık kurumu bulunmaktadır. Bankacılık sektörünün toplam aktifleri 2015 yılında 5.390 milyar CFAF olarak gerçekleşmiştir. Sektörde yabancı banka grupları hakimdir (varlıkların% 75'i ve müşteri hesaplarının benzer bir payı). Bankacılık hizmetlerini kullanan aktif nüfusun yüzdesi, 2014 yılı için % 21,7 olarak tahmin edilmiştir.

Kaynak: T.C. Dakar Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği